

European Union
European Regional
Development Fund

Raport nr 2
Raport na temat rekomendacji
na rzecz zaangażowania interesariuszy
i zarządzania Regionalną Strategią Innowacji
dla Mazowsza do 2020 r.

Kwiecień 2018

Spis treści

Wykaz skrótów	3
1. Wprowadzenie.....	4
2. Zaangażowanie podmiotów prywatnych i publicznych z sektora chemicznego i biogospodarczego.....	5
2.1. Udział interesariuszy na etapie opracowywania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza.....	5
2.2. Udział interesariuszy we wdrażaniu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza	6
2.3. Udział interesariuszy w procesie monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza.....	6
2.4. Udział interesariuszy w aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza	7
2.5. Wyzwania wynikające z zaangażowania interesariuszy	8
3. Zarządzanie Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza.....	10
4. Sieci współpracy podmiotów i klastry (struktura, skład podmiotowy, przedmiot współpracy) ..	11
4.1. Mazowiecki Klaster Chemiczny.....	11
4.2. AgroBioCluster	12
4.3. Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu	13
4.4. Płocki Park Przemysłowo Technologiczny S.A.	14
4.5. Mazowiecka Agencja Energetyczna.....	14
4.6. Mazowiecki Park Naukowo-Technologiczny w Płońsku	15
4.7. ARM S.A.	17
5. Działania priorytetowe w obszarze sektora chemicznego i sektorów z nim powiązanych	18
6. Wnioski i rekomendacje	21
6.1. Słabe i mocne strony systemu zarządzania Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza	21
6.2. Działania poprawiające zarządzanie Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza.....	23
7. Oczekiwania wobec współpracy międzyregionalnej	23
8. Bibliografia.....	27
Załącznik - Charakterystyka interesariuszy.....	28
1. Podmioty publiczne	28
2. Sieci współpracy podmiotów i klastry.....	29
3. Przemysł.....	32
4. Uczelnie wyższe i instytuty badawcze.....	37

Wykaz skrótów

ARM S.A.	Agencja Rozwoju Mazowsza S. A.
B+R/ B+R+W	Prace badawczo-rozwojowe / prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe
COIE	Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera
ECRN	Europejska Sieć Regionów Chemicznych (<i>European Chemical Regions Network</i>)
EE	Efektywność energetyczna
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
IEE	Inteligentna Energia dla Europy
IoT	Internet of Things
IZ RIS	Instytucja Zarządzająca Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
MAE	Mazowiecka Agencja Energetyczna
MPNT	Mazowiecki Park Naukowo-Technologiczny - Park Spółdzielczy w Płońsku
MRI	Mazowiecka Rada Innowacyjności
MSODI	Mazowiecka Sieć Ośrodków Doradczo-Informacyjnych w zakresie Innowacji
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
OMW	Obszar Metropolitalny Warszawy
OZE	odnawialne źródła energii
PAN	Polska Akademia Nauk
PKN	Polski Koncern Naftowy
PPPT	Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S. A.
RIS	<i>Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.</i>
RPO WM 2007-2013	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013
S3Chem	Projekt <i>Smart Chemistry Specialisation Strategy</i> , finansowany z Programu Interreg Europa
SMERIS	System Monitorowania i Ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Mazowieckiego <i>Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne</i>
SRWM	<i>Mazowsze</i> , załącznik do uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.
SWM	Samorząd Województwa Mazowieckiego
TIK/ICT	technologie informacyjno-komunikacyjne
UMWM	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
ZWM	Zarząd Województwa Mazowieckiego

1. Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie przygotowano w ramach realizacji projektu „Smart Chemistry Specialisation Strategy” (S3Chem), finansowanego z Programu Interreg Europa. Dotyczy ono zaangażowania interesariuszy w opracowanie, wdrażanie, monitorowanie i aktualizację *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku*¹. Przyjęty podział treści odzwierciedla najważniejsze kwestie związane dokumentem, m.in. charakterystykę zaangażowania interesariuszy w procesy związane z poszczególnymi etapami zarządzania dokumentem oraz wynikające z tego wyzwania. Całościowe ujęcie tematyki wiązało się z koniecznością uwzględnienia w opracowaniu *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*, stanowiącej załącznik do uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. oraz zawartych w niej kierunków działań, a także priorytetowych kierunków działań, wypracowanych przez grupy robocze ds. inteligentnych specjalizacji w obszarze sektora chemicznego i sektorów z nim powiązanych. Na tym tle opisane zostały najistotniejsze mazowieckie sieci współpracy i klastry, działające w obszarze sektora chemicznego. W opisie tym uwzględniono strukturę tych podmiotów, ich skład oraz przedmiot współpracy. W celu syntetycznego przedstawienia charakterystyki interesariuszy, do opracowania dołączono zestawienie, będące jednocześnie wynikiem przeprowadzonych badań z interesariuszami. Dzięki opisaniu wszystkich wskazanych dotychczas kwestii możliwe było wskazanie mocnych i słabych stron zarządzania Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza, oczekiwań interesariuszy względem współpracy międzyregionalnej oraz propozycji rekomendacji działań poprawiających zarządzanie dokumentem. W tym kontekście duże znaczenie posiadają wywiady przeprowadzone z podmiotami wdrażającymi Strategię. Stanowią one istotne źródło wiedzy na temat oczekiwań interesariuszy wobec współpracy międzyregionalnej oraz działań koniecznych do podjęcia w celu poprawy zarządzania Strategią.

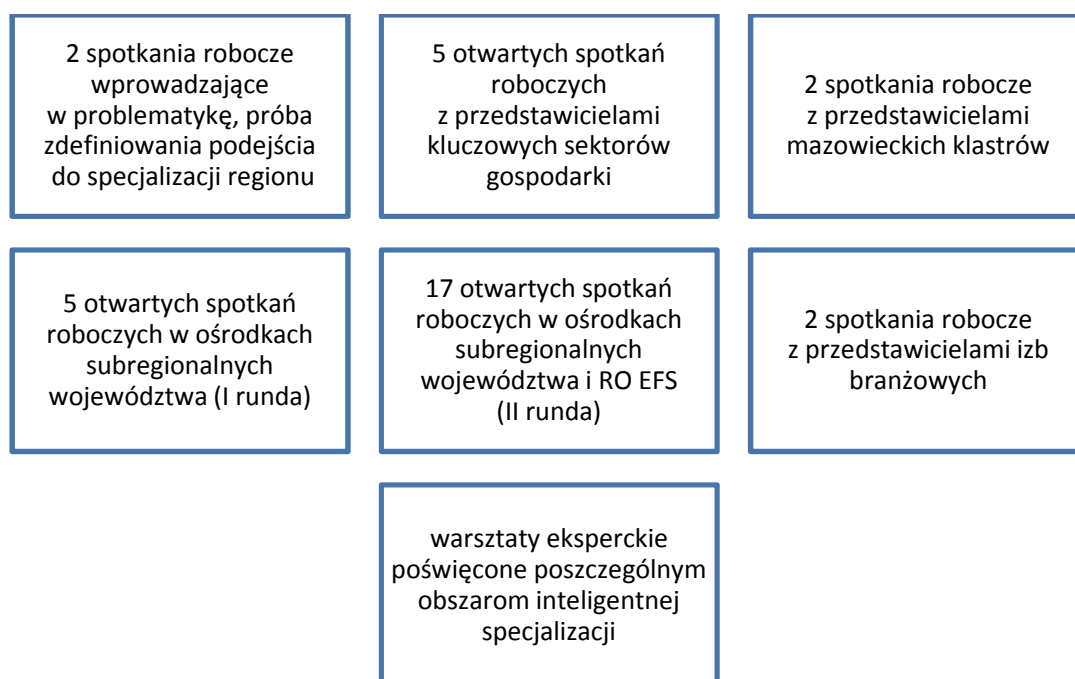
Zaznaczyć należy, że zarówno *Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza*, jak i *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* stanowią dokumenty horyzontalne, podkreślające strategiczne podejście władz Mazowsza do upowszechniania procesu innowacyjności w regionie. Wysoki poziom niepewności oraz ryzyka, wiążących się z działalnością innowacyjną powodują, że konieczne jest strategiczne podejście do wspierania i rozwoju tego typu aktywności. Uwarunkowania obydwu wskazanych dokumentów uwzględniają nisze, w których rozwijać się może działalność innowacyjna oraz specyfikę regionu, zwracając uwagę m.in. na dostępność i jakość kapitału społecznego. Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza jest ponadto spójna zarówno z dokumentami krajowymi, jak i unijnymi, m.in. ze *Strategią Europa 2030* i sporządzona z uwzględnieniem takich kwestii, jak efektywność surowcowa i energetyczna, zagospodarowanie odpadów oraz promowanie technologii i substancji neutralnych lub minimalizujących negatywny wpływ na środowisko. Dokumenty pokazują znaczny stopień dywersyfikacji gospodarki Mazowsza, niemniej zawarte w nich długoterminowe cele pozwalają na kształtowanie proinnowacyjnego środowiska regionu, między innymi w branży chemicznej. Stanowią zatem kompleksową odpowiedź na pojawiające się wyzwania, co może sprzyjać pełnemu wykorzystaniu szans i potencjałów mazowieckich przedsiębiorstw.

¹ *Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r. (w dalszej części opracowania: Strategia bądź Regionalna Strategia Innowacji).*

2. Zaangażowanie podmiotów prywatnych i publicznych z sektora chemicznego i biogospodarczego

2.1. Udział interesariuszy na etapie opracowywania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

Zaangażowanie interesariuszy jest widoczne na każdym etapie prac nad Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza, począwszy od etapu opracowania dokumentu. Aktualizacja Strategii w 2015 roku podlegała procesowi konsultacji społecznych; jednocześnie zakładała zaangażowanie w ten proces możliwie najszerszego grona interesariuszy. W tym celu w 2014 roku zorganizowano 34 spotkania, w tym:

Źródło: Raport z konsultacji społecznych projektu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020 wraz z inteligentną specjalizacją regionu 27 lutego – 3 kwietnia 2014, Warszawa 2014, s. 12.

Podczas spotkań uczestnikom zaprezentowano zakres zmian planowanych do uwzględnienia w procesie aktualizacji Strategii; spotkania umożliwiały dyskusję nad dokumentem, co sprzyjało wypracowaniu szczegółowych rozwiązań kwestii spornych. W trakcie procesu konsultacji zgłoszone zostały 203 uwagi; ich autorami było 17 podmiotów. Spośród całkowitej liczby 203 zgłoszonych uwag, 81 uwag zostało przyjętych w całości, 55 - częściowo, zaś 65 uwag odrzucono. 2/3 uwag dotyczyło zmian merytorycznych w treści dokumentu, zaś pozostała część – zmian o charakterze technicznym i opinii².

² Raport z konsultacji społecznych projektu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020 wraz z inteligentną specjalizacją regionu 27 lutego – 3 kwietnia 2014, Warszawa 2014, s. 15.

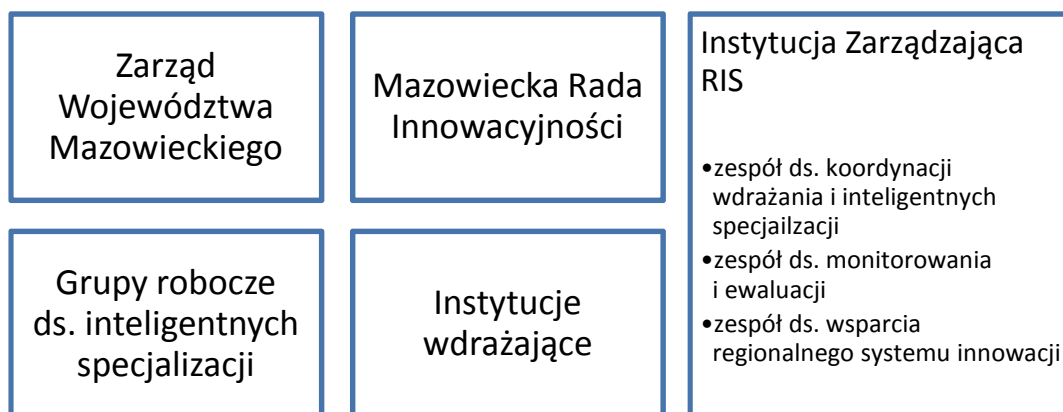
2.2. Udział interesariuszy we wdrażaniu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

Za koordynację wdrażania Regionalnej Inteligentnej Specjalizacji odpowiedzialny jest Zarząd Województwa Mazowieckiego, pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej RIS oraz wykonujący te zadania za pomocą zlokalizowanych w strukturze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie instytucji wdrażających³.

Wdrażanie dokumentu oraz procesu inteligentnej specjalizacji wspomagane jest funkcjonowaniem grup roboczych dot. poszczególnych inteligentnych specjalizacji regionu. Utworzenie grup roboczych ma na celu umożliwienie interesariuszom udziału w procesie zarządzania i monitorowania RIS⁴. Ponadto, działania takie sprzyja ukierunkowaniu wsparcia w ramach każdej z inteligentnych specjalizacji regionu stosowanie do bieżących potrzeb, w sposób zakładający jak największy stopień efektywności wsparcia.

W składzie grup roboczych wiodącą rolę odgrywają przedstawiciele przedsiębiorstw, przy jednoczesnym założeniu wyłonienia jako lidera koordynującego prace grupy roboczej reprezentanta interesariuszy (np. klastra). Prócz grup roboczych, w województwie mazowieckim funkcjonuje Mazowiecka Rada Innowacyjności, pełniąca rolę opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z wdrażaniem RIS.

Należy ponadto podkreślić, że katalog podmiotów, które mogą zostać zaangażowane do wdrażania dokumentu, jest otwarty, możliwe jest zaangażowanie jako instytucji wdrażających m. in. podmiotów, które funkcjonują w ramach regionalnego systemu innowacji i realizują działania zmierzające do realizacji celów RIS⁵.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, Warszawa 2015, załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r., s. 49.

2.3. Udział interesariuszy w procesie monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

Proces monitorowania wdrażania Strategii jest jednym z istotnych elementów realizacji zamierzeń przedmiotowego dokumentu. Zbieranie danych poprzez system monitoringu Strategii oraz ich analiza, a także analiza wyników badań ewaluacyjnych pozwalają na wstępną ocenę skuteczności podejmowanych na przestrzeni czasu działań. Sformułowanie na tej podstawie wniosków pozwala

³ Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. ..., op. cit., s. 48.

⁴ Ibidem, s. 48.

⁵ Ibidem, s. 48-49.

na podjęcie ewentualnych działań korygujących, uwzględnienie w ramach RIS nowych celów oraz określenie powiązań w ramach istniejących inteligentnych specjalizacji⁶.

W celu realizacji procesu monitorowania wdrożono w życie System Monitorowania i Ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Mazowieckiego (SMERIS). Za prowadzenie monitoringu RIS odpowiedzialny jest zespół ds. monitoringu, usytuowany w strukturze Instytucji Zarządzającej RIS. Zespół ten odpowiada za pozyskiwanie, zbieranie i analizę danych, przegląd postępu realizacji Strategii oraz formułowanie propozycji zmian w systemie jej wskaźników⁷. W ramach procesu monitorowania, Instytucja Zarządzająca RIS corocznie przedkłada Mazowieckiej Radzie Innowacyjności informację o bieżącym stanie realizacji Strategii.

Ewaluacja służy do podejmowania bieżących decyzji odnośnie realizacji dokumentu. Zgodnie ze Strategią, zakłada się przeprowadzenie oceny uzupełniającej (corocznie), oceny śródkresowej oraz oceny *ex-post* Strategii. Stosownie do zaistniałych potrzeb, dokonywane są także ewaluacje tematyczne w zakresie zagadnień istotnych z punktu widzenia bieżącej realizacji Strategii. Każdorazowo, cele szczegółowe ewaluacji, zakres badań oraz jej przewidywane rezultaty określone są przez zespół ds. monitorowania i ewaluacji, wschodzący w skład Instytucji Zarządzającej RIS, we współpracy z Mazowiecką Radą Innowacyjności i grupami roboczymi ds. inteligentnej specjalizacji. Rekomendacje wynikające z przeprowadzanej ewaluacji przedkładane są do akceptacji Mazowieckiej Radzie Innowacyjności, która jednocześnie monitoruje proces wdrażania rekomendowanych działań⁸.

2.4. Udział interesariuszy w aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza

Dla zapewnienia ciągłości i elastyczności wdrażania dokumentu, inteligentną specjalizację Mazowsza przyjęto w formie załącznika do Strategii. Tym samym prace nad inteligentną specjalizacją oraz jej przegląd są niezależne od ewentualnych zmian celów Strategii. Ponadto, raz na trzy lata Zarząd Województwa Mazowieckiego, jako instytucja Zarządzająca RIS, dokonuje przeglądu inteligentnej specjalizacji. Przegląd obejmuje analizę sytuacji społeczno-gospodarczej regionu pod kątem aktualności inteligentnych specjalizacji i ewentualnej identyfikacji nowych obszarów, analizę postępu wdrażania RIS oraz konsultacje z interesariuszami. Dokonany przegląd stanowi podstawę do podjęcia decyzji o ewentualnej aktualizacji dokumentu.

Regionalną Strategię Innowacji dla Mazowsza pierwotnie sporządzono na lata 2007-2015, zaś przyjęto w 2008 roku. Następnie, dokonano jej aktualizacji w 2015 roku, z uwzględnieniem ciągłości celów i działań podejmowanych w jej ramach. Aktualizacja rozszerzyła merytoryczny zakres dokumentu o kwestie związane z budową kapitału społecznego, ze wsparciem budowy społeczeństwa informacyjnego oraz o diagnozę inteligentnej specjalizacji regionu jako narzędzia ukierunkowania działań wspierających innowacyjność. Ponadto, w 2017 roku doszło do przeglądu i aktualizacji Priorytetowych kierunków badań⁹ i Programu wdrożeniowego dla RIS¹⁰. Kolejny przegląd i aktualizacja

⁶ *Ibidem*, s. 50-51.

⁷ *Ibidem*, s. 52.

⁸ *Ibidem*, s. 52-53.

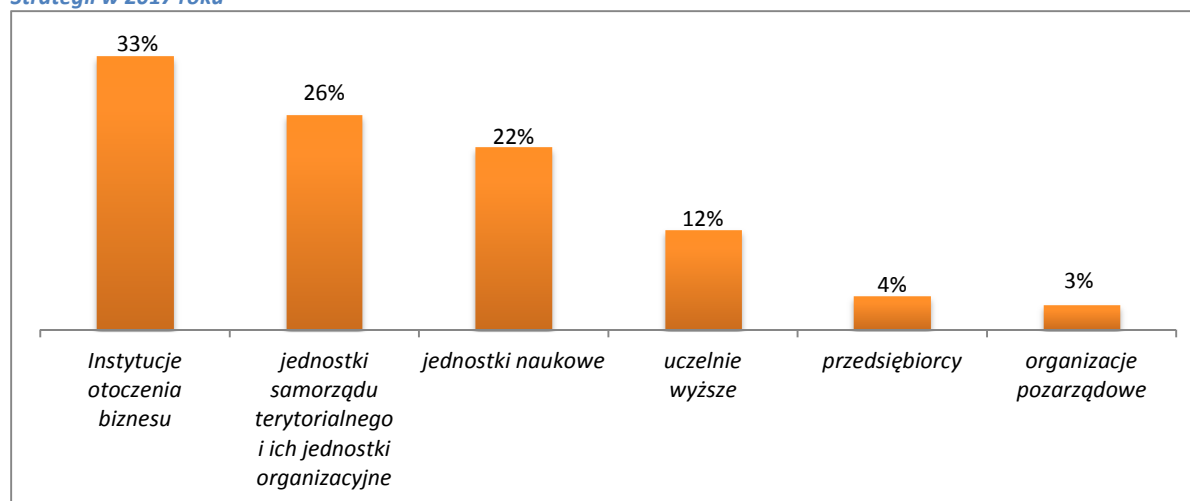
⁹ *Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego wersja 2.0, Warszawa 2017.*

¹⁰ *Program wdrożeniowy na lata 2016-2017 dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku, Warszawa 2017, Załącznik do uchwały nr 693/242/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 maja 2017 r.*

priorytetowych kierunków badań miały miejsce w maju 2018 roku¹¹; w bieżącym roku planowane jest także przyjęcie nowego Programu wdrożeniowego na lata 2018-2019.

W konsultacjach społecznych prowadzonych w związku z aktualizacją Strategii, uczestniczyło szerokie grono interesariuszy: instytucje otoczenia biznesu, jednostki samorządu terytorialnego, jednostki naukowe, uczelnie wyższe, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe. Grono interesariuszy obejmowało zatem podmioty zarówno prywatne, jak i publiczne.

Wykres 1 Udział poszczególnych grup interesariuszy w konsultacjach społecznych w związku z planowaną aktualizacją Strategii w 2017 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu z konsultacji społecznych projektu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020 wraz z inteligentną specjalizacją regionu 27 lutego – 3 kwietnia 2014, Warszawa 2014, s. 13.

2.5. Wyzwania wynikające z zaangażowania interesariuszy

Głównym wyzwaniem, związanym z zaangażowaniem interesariuszy w zarządzanie dokumentem jest ich prawidłowa, kompleksowa identyfikacja. Jest to proces o tyle skomplikowany, że powinien uwzględnić wszystkie płaszczyzny, w których zaangażowane są podmioty z branży chemicznej, a zatem administrację publiczną na szczeblu zarówno krajowym, jak też lokalnym - samorządowym, przedsiębiorstwa publiczne, przedsiębiorstwa prywatne, uczelnie wyższe i jednostki naukowo-badawcze, sieci współpracy podmiotów, np. klastry i parki naukowo-technologiczne czy organizacje otoczenia biznesu. Szeroki zakres podmiotów, które biorą udział w zarządzaniu Strategią w województwie mazowieckim pozwala na stwierdzenie, że w regionie proces identyfikacji przebiegł w sposób prawidłowy i uwzględnia partycypację w zarządzaniu dokumentem wszystkich zainteresowanych grup podmiotów. Zaangażowanie interesariuszy wymaga ponadto określenia ich roli oraz planowanego zakresu ingerencji na poszczególnych etapach zarządzania dokumentem w sposób, który z jednej strony pozwoli na realny wpływ podmiotów na zarządzanie dokumentem, zaś z drugiej – zagwarantuje wyeliminowanie ewentualnych konfliktów interesów pomiędzy interesariuszami zaangażowanymi w proces zarządzania dokumentem. Bardzo istotną kwestią jest także motywacja potencjalnych interesariuszy. Należy wskazać, że największe podmioty, pełniące rolę regulatorów rynku, często nie są zainteresowane wsparciem na poziomie samorządowym, dlatego też wyzwanie

¹¹ Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego, wersja 3.0, Warszawa 2018.

stanowi odpowiednie ich zmotywowanie w taki sposób, by zechcieli brać udział w zarządzaniu przedmiotowym dokumentem.

Tabela 1 Podmioty zaangażowane w zarządzanie dokumentem na poszczególnych etapach

Zaangażowany podmiot	Etap zarządzania Strategią:			
	Opracowanie	Wdrażanie	Monitorowanie	Aktualizacja
Instytucja Zarządzająca RIS: Zarząd Województwa Mazowieckiego	x	x	x	x
Instytucja Zarządzająca RIS: zespół ds. koordynacji wdrażania i inteligentnych specjalizacji		x		
Instytucja Zarządzająca RIS: zespół ds. monitorowania i ewaluacji			x	
Instytucja Zarządzająca RIS: zespół ds. wsparcia regionalnego systemu innowacji	x	x	x	
Mazowiecka Rada Innowacyjności	x	x	x	x
Grupy robocze ds. inteligentnych specjalizacji regionu	x	x	x	x
Zespoły zadaniowe ds. inteligentnych specjalizacji regionu	x	x	x	x

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, Warszawa 2015, załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.

Zaangażowanie Koordynatorów grup roboczych/zespołów zadaniowych jako ogniwa łączącego interesariuszy z Instytucją Zarządzającą stanowi element pozwalający na skuteczny przepływ informacji w obie strony oraz reprezentację gremiów interesariuszy przed Zarządem Województwa Mazowieckiego.

Tabela 2 Wykaz gremiów zaangażowanych w zarządzanie Strategią ze wskazaniem ich roli

Zaangażowane gremium	Charakter gremium
Zarząd Województwa Mazowieckiego	Instytucja zarządzająca RIS, realizująca swoje zadania poprzez zespół ds. koordynacji wdrażania i inteligentnych specjalizacji, zespół ds. monitorowania i ewaluacji oraz zespół ds. wsparcia regionalnego systemu innowacji.
Mazowiecka Rada Innowacyjności	Gremium opiniodawczo-doradcze IZ RIS.
Koordynator grup roboczych/zespołów zadaniowych ds. Inteligentnej specjalizacji	Osoba koordynująca prace grup roboczych/zespołów zadaniowych, będąca przedstawicielem IZ RIS.
Grupy robocze	Gremia realizujące proces przedsiębiorczego odkrywania. Biorą udział w opracowaniu programów wdrożeniowych oraz zasad i warunków wsparcia specyficznych, odpowiadają za kontynuację prac w zakresie identyfikacji nowych obszarów RIS, formułowanie priorytetowych kierunków prac badawczych wspomaganie prac Instytucji Zarządzającej RIS w zakresie oceny bieżącej realizacji Strategii, konsultowanie i opiniowanie tematów oraz zakresu analiz i badań, w tym ewaluacji.
Zespoły zadaniowe	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, Warszawa 2015, załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.

3. Zarządzanie Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza

Zarządzanie Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza odbywa się przede wszystkim poprzez zaangażowanie szerokiego gremium interesariuszy na każdym z etapów opracowywania i wdrażania dokumentu. Podstawową formą zaangażowania interesariuszy w proces zarządzania Strategią jest umożliwienie funkcjonowania grup roboczych ds. inteligentnej specjalizacji. W ramach grup roboczych, zależnie od potrzeb, mogą być tworzone zespoły zadaniowe. Zgodnie z *Regulaminem prac grup roboczych ds. inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego* do zadań grup roboczych oraz zespołów zadaniowych należy:

- *opracowanie priorytetowych kierunków badań (agend badawczych dla obszarów inteligentnej specjalizacji);*
- *współpraca przy tworzeniu programów wdrożeniowych dla RIS;*
- *udział w procesie monitorowania RIS;*
- *weryfikacja obszarów oraz udział w procesie aktualizacji inteligentnej specjalizacji;*
- *konsultowanie instrumentów wsparcia w ramach specjalizacji (np. założenia konkursów, kryteria oceny projektów (...));*
- *identyfikowanie barier i zagrożeń dla rozwoju gospodarczego regionu w powiązaniu z obszarami inteligentnej specjalizacji¹².*

Wskazać zatem należy, że grupy robocze oraz zespoły zadaniowe uczestniczą we wszystkich procesach związanych z funkcjonowaniem Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza.

Przedsiębiorstwa i instytucje będące interesariuszami mają możliwość uczestnictwa w pracach grup i zespołów poprzez delegowanie swojego przedstawiciela. Istnieje także możliwość uczestnictwa w pracach grup charakterze obserwatora. Istotne jest, że grupy robocze mają charakter jawny i otwarty, co oznacza, że skład grup, stosowanie do identyfikowanych potrzeb, może ulegać zmianie niezależnie od etapu, na którym znajdują się prace grupy roboczej bądź zespołu.

Rekomendacje wypracowane przez grupę roboczą w trakcie jej prac, sformułowane przez nią wnioski dotyczące obszarów inteligentnej specjalizacji oraz funkcjonowania regionalnego systemu innowacji i zmian w obszarze wpierania innowacyjności są przedkładane Koordynatorowi grup roboczych. Funkcję tę pełni pracownik Wydziału Rozwoju i Zarządzania Regionalną Strategią Innowacji w Departamencie Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie, będący jednocześnie przedstawicielem Zarządu Województwa Mazowieckiego jako Instytucji Zarządzającej RIS.

Kolejnym istotnym elementem zaangażowania interesariuszy w procesy związane z dokumentem jest działalność wspomnianej już we wcześniejszym rozdziale niniejszego raportu Mazowieckiej Rady Innowacyjności. Rada została powołana w 2010 roku. Przewodniczącym gremium jest Marszałek Województwa Mazowieckiego, zaś wśród członków Rady znajdują się przedstawiciele środowiska naukowego, przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu, administracji rządowej i samorządowej¹³. MRI jest organem opiniotwórczo-doradczym dla Zarządu Województwa Mazowieckiego jako Instytucji Zarządzającej RIS. Do jej kompetencji należy:

- *ustalenie (rocznego i wieloletniego) programu prac,*
- *opiniowanie dokumentów programowych i strategicznych, związanych z innowacyjnym rozwojem Mazowsza,*

¹² § 2. *Regulaminu prac grup roboczych ds. inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego.*

¹³ <https://innowacyjni.mazovia.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

- ocena wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza, rezultatów prac monitorujących oraz formułowanie propozycji zmian (nowelizacji) zapisów Strategii,
- opiniowanie i inicjowanie projektów wspierających innowacyjny rozwój regionu, realizowanych przez samorząd województwa,
- opiniowanie projektów wspierających innowacyjny rozwój regionu, finansowanych ze środków unijnych oraz kryteriów ich doboru i finansowania,
- doradztwo władzom samorządowym w bieżących działaniach związanych z tworzeniem i realizacją regionalnej polityki innowacyjnej,
- formułowanie propozycji pogłębionych studiów i analiz wybranych obszarów gospodarczych w regionie i subregionach, zmierzających do określenia strategicznych dziedzin gospodarczych w przyszłości,
- inicjowanie działań mających na celu pozyskiwanie kapitału inwestycyjnego wspierającego innowacyjny rozwój gospodarczy regionu¹⁴.

4. Sieci współpracy podmiotów i klastry (struktura, skład podmiotowy, przedmiot współpracy)

4.1. Mazowiecki Klastr Chemiczny

Mazowiecki Klastr Chemiczny został powołany w 2014 roku, w wyniku wspólnych starań przedstawicieli przedsiębiorstw, administracji samorządowej, instytucji otoczenia biznesu oraz uczelni wyższych i ośrodków badawczo-rozwojowych. Starania podjęte w celu powołania klastra były wynikiem spotkań i pracy grupy branżowej *Chemia* powołanej w ramach projektu systemowego Samorządu Województwa Mazowieckiego pn. *Wsparcie inicjatyw klastrowych w ramach działania Mazowieckiej Sieci Ośrodków Doradczo-Informacyjnych w zakresie Innowacji (MSODI)*. Celem projektu było propagowanie idei klasteringu poprzez wsparcie instytucji zaangażowanych w ten proces w odniesieniu do obszarów wiodących pod tym względem w województwie.

Wśród członków-założycieli Mazowieckiego Klastra Chemicznego znajdują się Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A., Agencja Rozwoju Mazowsza S.A., Fabryka Substancji Zapachowych "Pollena-Aroma" Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo CHEMTECH, COBRO - Instytut Badawczy Opakowań, Instytut Chemii Przemysłowej, Instytut Przemysłu Organicznego, Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski oraz Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Obecnie Klastr zrzesza 114 podmiotów, w tym 86 przedsiębiorstw, 10 jednostek naukowych, 9 jednostek badawczych oraz 9 instytucji otoczenia biznesu.

Poprzez swój działania członkowie Klastra zmierzają do podnoszenia poziomu swojej konkurencyjności poprzez wypracowanie *innowacyjnej technologii i produktów przyjaznych dla środowiska wspólnie z sektorem nauki*¹⁵. Współpraca następuje w następujących obszarach:

- Rozwój współpracy nauki z biznesem;
- Rozwój współpracy B2B;
- Nauka, działalność badawczo-rozwojowa;
- Działania zmierzające do internalizacji i promowania działalności klastra;
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową;

¹⁴ § 2. Regulaminu Mazowieckiej Rady Innowacyjności.

¹⁵ <http://www.klastrchemiczny.com> (dostęp: 15.05.2018).

- Działania edukacyjne i planowanie strategiczne.

Rolę koordynatora klastra pełni Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A. Prócz tego istnieją organy złożone z przedstawicieli członków Klastra: głównym organem jest Rada Członków Klastra. Stanowi ona organ kontrolny i opiniotwórczy¹⁶. Drugim organem jest Komitet Sterujący, złożony z Przewodniczącego, Sekretarza oraz pozostałych członków Klastra (maksymalnie 5). Przewodniczący jest przedstawicielem Koordynatora Klastra, ma on prawo powoływania i odwoływania Sekretarza oraz w sytuacjach równości głosów posiada głos rozstrzygający. Pozostali członkowie powoływani są przez przedstawicieli Rady Klastra. Wśród głównych zadań Komitetu Sterującego należy wskazać:

- wyrażanie opinii w zakresie przyjęcia nowego członka Klastra oraz informowanie Przewodniczącego Rady o konieczności podjęcia przez Radę uchwały w zakresie przyjęcia nowego członka Klastra,
- ustalenie szczegółowego Regulaminu Klastra oraz jego zmian/rewizji i przedstawienie go Radzie Klastra do zatwierdzenia,
- analizowanie ofert oraz wsparcie w negocjowaniu warunków kontraktów z partnerami zewnętrznymi,
- wybór ekspertów oraz szefów Grup Roboczych,
- wyrażanie zgody na uczestnictwo poszczególnych członków Klastra w projekcie,
- wyznaczanie Liderów projektów,
- prowadzenie księgi członków Klastra¹⁷.

4.2. AgroBioCluster

Klaster Gospodarki Rolno-Spożywczej *AgroBioCluster* powstał w 2014 roku. Powstanie klastra jest owocem realizacji projektu *Orkiestra* we współpracy z Hiszpanią. Projekt ten ukierunkowany był na rozwój współpracy międzynarodowej, klastrów i partnerstwa. Klaster zrzesza 27 podmiotów: w tej liczbie wymienić należy administrację publiczną (3 podmioty), przedsiębiorstwa (18 podmiotów), instytucje otoczenia biznesu (3 podmioty), ośrodki edukacyjne oraz badawczo-rozwojowe (3 podmioty). Celem Klastra jest *interdyscyplinarne wzmocnienie potencjału*¹⁸ oraz przyspieszenie rozwoju branży rolno-spożywczej poprzez:

- identyfikowanie wspólnych kompetencji członków klastra oraz możliwych obszarów współpracy;
- inicjowanie stworzenia produktów posiadających wartość dodaną wynikającą ze wspólnych zdolności produkcyjnych oraz ich komercjalizacja na rynkach krajowych i zagranicznych;
- transfer wiedzy i technologii oraz międzynarodową wymianę doświadczeń;
- budowanie powiązań sektorowych i międzysektorowych pomiędzy klastrem i jego członkami, ustanowienie synergii z klastrami i sieciami współpracy branż pokrewnych,
- inicjowanie wspólnych przedsięwzięć oraz projektów współfinansowanych ze środków UE;
- organizację działań promocyjnych, edukacyjnych, szkoleniowych i informacyjnych;
- internacjonalizację działalności klastra i jego członków¹⁹.

Cele zakładane przez klaster mają być osiągnięte poprzez działania zmierzające do: integracji sfery nauki, biznesu i administracji, tworzenia i upowszechniania innowacji produktowych, marketingowych i

¹⁶ *Ibidem*.

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ <http://agrobiocluster.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

¹⁹ *Ibidem*.

procesowych, realizacji projektów unijnych na rzecz indywidualnego i grupowego rozwoju, internacjonalizacji i promocji współpracy międzynarodowej oraz poszukiwania nowych obszarów współpracy na rzecz wspólnego działania lub wspólnego rozwiązywania problemów²⁰.

4.3. Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu

Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu stanowi jeden z szesnastu krajowych klastrów kluczowych. Klaster powstał w 2011 roku, kiedy przedstawiciele firm odpadowych prowadzących działalność w Skierniewicach podjęli decyzję o zacieśnieniu współpracy w ramach klastra i objęciu jego działalnością obszaru województw mazowieckiego oraz łódzkiego. W wyniku powołania klastra zacieśniono współpracę przedsiębiorstw z branży gospodarki odpadami, firm świadczących usługi doradcze, jednostek badawczo-rozwojowych oraz instytucji otoczenia biznesu. W skład klastra wchodzi 58 podmiotów, w tym 25 firm, 11 jednostek naukowo-badawczych, 14 firm doradczych, 6 izb i fundacji, związek międzygminny i gmina.

Rolę koordynatora klastra od 2013 roku pełni *Centrum Kooperacji Recyklingu – not for profit system sp. z o.o.* Pełni ono rolę organu wykonawczego Rady Klastra. Zadania powierza koordynatorowi Zarząd Klastra. Koordynator wspólnie z zarządem odpowiada za reprezentowanie Klastra na zewnątrz. Do zadań koordynatora należy m. in. *inicjowanie, organizacja i wspieranie procesu współpracy w ramach powiązania kooperacyjnego - Klastra Gospodarki Odpadowej i Recyklingu, pomiędzy przedsiębiorstwami, instytucjami otoczenia biznesu, jednostkami naukowo - badawczymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego*²¹.

Przedmiotem współpracy w ramach klastra jest przede wszystkim:

- stworzenie sieci współpracy w obszarze zagospodarowania odpadów przemysłowych i ich przetwarzania,
- wsparcie przedsiębiorczości i innowacyjności w obszarze gospodarowania odpadami oraz tworzenie warunków dla efektywnej komercjalizacji wyników prac badawczych uczelni i jednostek badawczo-rozwojowych,
- wsparcie w zakresie wzrostu konkurencyjności podmiotów należących do sieci wsparcia, wdrażania przez nie innowacji produktowych, organizacyjnych czy procesowych, rozwoju zrównoważonych technologii, kapitału ludzkiego oraz eksportu,
- łączenie i rozwijanie zasobów i kompetencji z obszaru funkcjonowania klastra celem efektywnego wykorzystywania istniejących możliwości i szans związanych z rozwojem innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy,
- reprezentowanie podmiotów klastra na zewnątrz, w tym udział w targach, misjach oraz spotkaniach i forach krajowych oraz międzynarodowych,
- promocja działalności klastra oraz jego członków, a także promocja wykorzystania wszelkiego rodzaju odpadów do produkcji wyrobów,
- prowadzenie działalności lobbingsowej,
- doradztwo techniczne, technologiczne prawne i marketingowe, mające na celu wprowadzania na rynek nowych rozwiązań produktowych i technologicznych,

²⁰ *Ibidem.*

²¹ <http://www.klasterodpadowy.com/> (dostęp: 15.05.2018).

- doradztwo w zakresie pozyskania środków finansowych na promocję działań, rozwój i wdrażanie innowacji dla zrzeszonych w klastrze podmiotów, w tym środków na realizację wspólnych projektów,
- organizowanie szkoleń, seminariów i konferencji branżowych²².

4.4. Płocki Park Przemysłowo Technologiczny S.A.

Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny (PPPT) stanowi inicjatywę przedstawicieli miasta Płocka oraz spółki PKN ORLEN. Podmioty te w 2003 roku podpisały porozumienie w związku z przygotowaniem i wdrożeniem projektu w życie. Budowa infrastruktury technicznej i materialnej PPPT została sfinansowana ze środków EFRR w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego *Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw*. Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny zainaugurował swoją działalność z początkiem 2005 roku. Oferuje on około 200 hektarów terenów inwestycyjnych, w tym około 130 hektarów terenów uzbrojonych w infrastrukturę techniczną i materialną. W Parku inwestycje dokonały takie firmy jak: Elektrobudowa S.A., Flexpol Sp. z o.o., Grupa OPEUS Sp. z o.o., IZO-BET, Masterflex Polska, NEO-TEC Sp. z o.o., NOVA-GIPS S.A., PaChemTech Sp. z o.o., PCC Exol S.A. oraz PUPH Politechnik²³. Zlokalizowane w Parku firmy mają swoje siedziby w Centrum Administracyjnym PPPT S.A. oraz w Centrum Usług Korporacyjnych. Należy przy tym wskazać, że działalność PPPT skupia się w znacznej mierze na branży chemicznej, przy czym oferuje różnorodne usługi: okołobiznesowe, szkoleniowe, informacyjne, doradcze, proinnowacyjne oraz finansowe.

4.5. Mazowiecka Agencja Energetyczna

Decyzja o powołaniu do życia Mazowieckiej Agencji Energetycznej (MAE) została podjęta w 2007 roku z inicjatywy Rady ds. Przedsiębiorczości, działającej przy Marszałku Województwa Mazowieckiego. Powstanie i funkcjonowanie Agencji jest finansowane z Programu Unii Europejskiej *Inteligentna Energia dla Europy* (IEE). W 2008 roku Komisja Europejska wyraziła zgodę na finansowanie przedsięwzięcia, przekazując na ten cel 250 tysięcy EUR. Zawiązanie spółki nastąpiło w dniu 26 marca 2009 r. poprzez Zebranie Założycielskie w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie, zaś inauguracja działalności – w dniu 18 czerwca 2009 r.²⁴.

Zgodnie ze *Strategią Mazowieckiej Agencji Energetycznej* podstawowym celem działalności organizacji jest promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i wdrażania w życie rozwiązań racjonalizujących użytkowanie energii na Mazowszu. Prócz tego, MAE za cel swojej działalności stawia promocję regionalnego podejścia do energetyki²⁵. Działalność Agencji skupia się wokół 7 priorytetowych potrzeb Mazowsza w dziedzinie zrównoważonej energii:

- wkład w realizację celów krajowych i regionalnych w zakresie OZE i EE,
- planowanie i programowanie rozwoju lokalnego z uwzględnieniem zrównoważonego korzystania z regionalnych zasobów energii,
- kwestie energetyczne na terenach wiejskich – rolnictwo jako dostawca i końcowy użytkownik energii,
- trudne zadania energetyczne w rozwijającym się OMW,

²² *Ibidem*.

²³ <http://www.pppt.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

²⁴ <http://www.mae.com.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

²⁵ *Ibidem*.

- specyficzne problemy energetyczne w miastach powiatowych Mazowsza,
- promowanie regionu wśród podmiotów inwestujących w EE,
- monitorowanie działań związanych ze zrównoważoną energią w regionie²⁶.

Swoje cele Agencja realizuje m. in. poprzez powołanie **Mazowieckiego Centrum Zarządzania Energią**, które stanowi zespół ekspertów mających przejąć od jednostek samorządu terytorialnego część ich obowiązków związanych z zarządzaniem oświetleniem miejskim. Ponadto, Agencja świadczy usługi doradcze m. in. w zakresie audytów energetycznych, analiz opłacalności inwestycji w OZE i pomocy w opracowaniu wytycznych projektowych. W ramach swojej działalności ogłasza również nabory do grup zakupowych, co pozwala na uzyskanie przewagi kupujących poprzez wzmocnienie ich pozycji przetargowej).

Warto także wspomnieć o **Mazowieckim Klastrze Efektywności Energetycznej i Odnawialnych Źródeł Energii**, powołanym w 2011 roku. Formą organizacyjną klastra jest konsorcjum podmiotów (członków i koordynatora klastra). Rolę koordynatora pełni Mazowiecka Agencja Energetyczna Sp. z o.o., zrzeszając 40 podmiotów – członków klastra. Prócz koordynatora, organami klastra są Rada Organizacyjna oraz Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie składa się z przedstawicieli członków klastra; każdy z członków może delegować do Zgromadzenia jednego przedstawiciela. Do głównych zadań Zgromadzenia należy dokonywanie zmian w Statucie Klastra, przyjmowanie od Rady Organizacyjnej rocznego sprawozdania z działalności Klastra i udzielanie Radzie absolutorium, ustalanie planu działań Klastra na kolejny rok oraz podejmowanie decyzji o rozwiązaniu Klastra²⁷.

Rada Organizacyjna Klastra składa się z przedstawiciela koordynatora Klastra oraz 4 przedstawicieli członków Klastra wskazanych przez Walne Zgromadzenie. Pełni ona rolę opiniodawczo-doradczą na potrzeby koordynatora klastra, przede wszystkim w zakresie rocznego programu działania klastra. Pracami Rady Organizacyjnej kieruje przewodniczący Rady, wybierany przez wszystkich członków na pierwszym posiedzeniu Rady²⁸.

Klaster realizuje swoje cele poprzez:

- działania promocyjne w zakresie poszanowania energii i ochrony środowiska,
- działania edukacyjne - popularyzację wiedzy o metodach i sposobach zwiększających efektywność energetyczną m. in. poprzez szkolenia, konferencje, warsztaty,
- wypracowanie i wdrożenie skutecznych mechanizmów wsparcia finansowego dla przedsięwzięć z obszaru OZE i EE,
- opiniowanie i wypracowywanie standardów dla systemów monitorujących zużycie energii,
- wspólną realizację projektów, w tym opracowanie i wdrożenie systemu monitorowania zużycia energii²⁹.

4.6. Mazowiecki Park Naukowo-Technologiczny w Płońsku

Mazowiecki Park Naukowo-Technologiczny - Park Spółdzielczy w Płońsku (MPNT) został powołany w celu wsparcia sektora rolno-spożywczego przy wykorzystaniu przewagi konkurencyjnej Mazowsza. Biorąc pod uwagę cel działalności MPNT, podejmuje on współpracę przedsiębiorcami, naukowcami i regionalnymi instytucjami publicznymi. Ponadto, Park koncentruje się na rozwoju biotechnologii, OZE, innowacjach w rolnictwie i promowaniu współpracy pomiędzy klastrami.

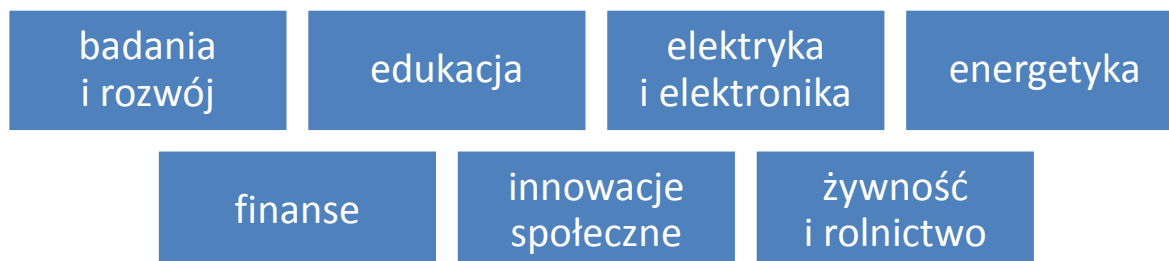
²⁶ *Ibidem*.

²⁷ Statut „Mazowieckiego Klastra Efektywności Energetycznej i Odnawialnych Źródeł Energii”, § 9, p. 6.

²⁸ *Ibidem*, § 11.

²⁹ <http://www.mae.com.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

MPNT zrzesza 14 podmiotów: Agencję Rozwoju Mazowsza S.A., Mazowiecką Agencję Energetyczną Sp. z o.o., Polskie Towarzystwo Biomasy POLBIOM, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Razem dla Rozwoju”, Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy Sp. z o.o., Instytut Zootechniki - Państwowy Instytut Badawczy, DS AUDYT, Fundację na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Mazowiecki Związek Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Fundację Pracy Narodów, Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego, Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN, MICROLABS Sp. z o.o. Pierwsze cztery podmioty stanowią członków-założycieli³⁰. Podmioty zrzeszone w MPNT działają w następujących obszarach:

Źródło: opracowanie własne na podstawie portalu: <http://www.mpnt.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

Organami Parku są Zarząd i Rada Programowa. Poszczególni członkowie Parku działają na zasadzie spółdzielni, przy czym nie istnieje ograniczenie co do maksymalnej liczby możliwych do uzyskania udziałów.

Działalność Parku ma na celu:

- wiązanie nauki z praktyką poprzez wspieranie transferu wiedzy pomiędzy tymi obszarami;
- promowanie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw przede wszystkim na obszarach wiejskich) zmierzających do upowszechniania innowacyjnych pomysłów i rozwiązań;
- promowanie współpracy międzyregionalnej pomiędzy podmiotami w kraju i za granicą;
- aktywizację działalności przedsiębiorstw, tworzenie inicjatyw klastrowych oraz grup operacyjnych;
- promowanie i popularyzację innowacyjności.

Działania, które zmierzają do realizacji powyższej wizji, to m. in.:

- organizowanie hurtowej sprzedaży mazowieckich produktów rolno-spożywczych w celu uzyskania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw regionu,
- prowadzenie internetowego portalu aukcyjnego, jako innowacyjnego miejsca hurtowej sprzedaży towarów rolno-spożywczych,
- udzielanie podmiotom pomocy w zakresie wejścia ich produktów na rynki sprzedaży zagranicznej,
- wsparcie logistyczne dla przedsiębiorstw, których produkty znajdą nabywcę³¹.

Działania odbywają się m. in. w formie organizacji szkoleń, udostępnienia możliwości konsultacji z ekspertem oraz kojarzenia pomysłodawców i uczelni z potencjalnymi inwestorami.

³⁰ <http://www.mpnt.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

³¹ *Ibidem*.

4.7. ARM S.A.

Agencja Rozwoju Mazowsza S.A. została powołana w 2005 roku, decyzją Zarządu Województwa Mazowieckiego. Cel oraz zakres działalności szczegółowo określa statut Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. Zgodnie z nim, celem ARM S.A. jest *kreowanie i wspieranie rozwoju regionalnego województwa mazowieckiego głównie poprzez bezpośrednie i pośrednie wspieranie rozwoju lokalnego i przedsiębiorczości*³². Cel ten osiągnąć jest poprzez szerokie spectrum działań, obejmujące m. in. przedsięwzięcia wydawnicze, edukacyjne, finansowe, unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, badania naukowe i prace rozwojowe oraz szeroko pojętą profesjonalną działalność naukowo-technologiczną³³. Organami spółki są Walne Zgromadzenie, Zarząd oraz Rada Nadzorcza³⁴. Celem usprawnienia i profesjonalizacji działalności struktura wewnętrzna Agencji jest podzielona na następujące działy:

– **Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera**

Centrum współpracuje z Ministerstwem Rozwoju, Wydziałami Promocji Handlu i Inwestycji Zagranicznych Ambasad i Konsulatów RP na całym świecie oraz z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.³⁵. Centrum przekazuje zagranicznym inwestorom, zainteresowanym inwestowaniem na Mazowszu, informacje na temat polskich uwarunkowań prawnych związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz praktyczne informacje, dotyczące np. doradztwa w zakresie wyboru terenu inwestycyjnego. Udziela także informacji polskim przedsiębiorcom, w zakresie działalności eksportowej oraz pomocy w nawiązaniu kontaktu z zagranicznym partnerem. Dodatkowo, COIE zajmuje się promocją Mazowsza jako miejsca do inwestowania.

– **Dział Szkoleń i Promocji Terytorialnej**

Zadaniem działu jest monitoring funduszy europejskich, weryfikacja źródeł finansowania z funduszy europejskich dla projektów ARM S.A., przygotowanie wniosków o dofinansowanie, nadzór nad projektami zewnętrznymi oraz doradztwo i działalność szkoleniowa dla JST z zakresu pozyskiwania funduszy europejskich.

– **Dział Polityki Miejskiej i Innowacyjności**

Jego celem jest wsparcie w realizacji oraz promowaniu miejskich projektów z zakresu innowacji, rewitalizacji i inteligentnych specjalizacji realizowanych na Mazowszu³⁶. Dział ten łączy firmy, uniwersytety i władze samorządowe w celu współpracy i wspólnego rozwiązywania problemów. Współpraca ta może odbywać się zarówno poziomie krajowym, jak i międzynarodowym. Dział podejmuje też przedsięwzięcia wspierające rozwój powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami i klastrami Mazowsza zgodnie z celami RIS.

– **Dział Inwestycji Infrastrukturalnych**

Głównym zadaniem Działu jest realizacja projektów zleconych przez SWM oraz prowadzenie i nadzorowanie inwestycji budowlanych, przemysłowych oraz proekologicznych, popularyzacja idei społeczeństwa informacyjnego i działania z tym związane. Ponadto, dział prowadzi i nadzoruje inwestycje z zakresu transportu i łączności, energetyki oraz ochrony i kształtowania środowiska.

– **Dział Inwestycji Kapitałowych**

Realizacja zadań Działu odbywa się poprzez *zwiększanie dostępności mikro, małym i średnim przedsiębiorstwom do finansowania zewnętrznego, poprzez udostępnienie preferencyjnego*

³² Statut Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. (tekst jednolity na dzień 16 kwietnia 2013 roku), Uchwałą nr 1/2013 Zarządu, § 4.

³³ Ibidem.

³⁴ Ibidem, § 19.

³⁵ <http://www.armsa.pl/> (dostęp: 15.05.2018).

³⁶ Ibidem.

finansowania dłużnego, kapitałowego i gwarancyjnego oraz wspiera inwestycje publiczne i prywatne o szczególnym znaczeniu dla województwa³⁷. Dział ten realizuje zatem funkcje wynikające z funkcjonowania Funduszu Powierniczego Województwa Mazowieckiego, którego celem jest zwiększenie konkurencyjności Województwa Mazowieckiego poprzez wykorzystanie w optymalnym stopniu zasobów zwróconych z Inicjatywy JESSICA i JEREMIE współfinansowanych z RPO WM 2007-2013.

5. Działania priorytetowe w obszarze sektora chemicznego i sektorów z nim powiązanych

Celem głównym, jaki postawiony został wobec województwa mazowieckiego w *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*, jest zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia obszaru metropolitalnego Warszawy w Europie³⁸. Cel ten jest możliwy do osiągnięcia poprzez realizację działań podporządkowanych jemu i ramowym celom strategicznym³⁹. Cele SRWM zidentyfikowane zostały poprzez sześć obszarów tematycznych:

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*, Załącznik do uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.

Każdemu z celów Strategii zostały przyporządkowane kierunki działań, zaś dopiero w ramach kierunków działań zidentyfikowano działania priorytetowe.

Obszar: Przemysł i produkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kierunków działań: 5 • Liczba działań priorytetowych: 10
Obszar: Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kierunków działań: 7 • Liczba działań priorytetowych: 21
Obszar: Przestrzeń i transport	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kierunków działań: 5 • Liczba działań priorytetowych: 15
Obszar: Społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kierunków działań: 7 • Liczba działań priorytetowych: 21
Obszar: Środowisko i energetyka	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kierunków działań: 7 • Liczba działań priorytetowych: 22
Obszar: Kultura i dziedzictwo	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba kierunków działań: 5 • Liczba działań priorytetowych: 11

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*, Załącznik do uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.

³⁷ Ibidem.

³⁸ *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*, Załącznik do uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r., s. 2.

³⁹ Ibidem, s. 3.

W obszarze *Przemysł i Produkcja* za cel strategiczny założono *rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym*. W tym kontekście należy wskazać na działania, w których przemysł chemiczny i biogospodarka mają szansę odgrywać wiodącą rolę:

- Działanie 1.1. *Wspieranie działalności badawczo-rozwojowej oraz wdrażanie jej wyników w przemyśle, w szczególności w dziedzinach biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych oraz specjalizacjach regionalnych.*
- Działanie 1.2. *Podnoszenie innowacyjności przedsiębiorstw, szczególnie MŚP.*
- Działanie 1.3. *Zwiększenie współpracy pomiędzy środowiskami biznesu i nauki oraz samorządem w procesie rozwoju innowacji.*
- Działanie 3.2. *Wspieranie kluczowych dla rozwoju przemysłu przedsiębiorstw oraz instytucji B+R+W.*
- Działanie 5.1. *Rozwój specjalizacji regionalnych przemysłu rolno-spożywczego.*

W ramach obszaru *Gospodarka* wyznaczono cel strategiczny zakładający *Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii*. W tym obszarze sektor chemiczny i biogospodarka mają szansę odgrywania istotnej roli w następujących działaniach:

- Działanie 6.2. *Wspieranie powstawania i rozwoju klastrów oraz sieci współpracy między przedsiębiorstwami.*
- Działanie 7.1. *Wspieranie rozwoju parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości, w tym budowa i modernizacja infrastruktury naukowo-badawczej.*
- Działanie 7.2. *Rozwój współpracy i transferu technologii między instytucjami naukowymi a przedsiębiorcami.*
- Działanie 7.3. *Wspieranie patentowania wynalazków.*
- Działanie 7.4. *Wspieranie przedsiębiorstw w fazie wdrażania innowacji do produkcji oraz promocji powstałych produktów.*
- Działanie 11.1. *Tworzenie sieci współpracy i klastrów wiejskich rozwijających specjalizacje branżowe.*
- Działanie 11.2. *Wzmacnianie towarowości i produktywności gospodarstw.*
- Działanie 11.3. *Odtworzenie poziomu ilościowego rodzin pszczelich.*
- Działanie 11.4. *Poprawa efektywności ekonomicznej i innowacyjności sektora rolnego, w tym poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego.*

W ramach obszaru *Spółeczeństwo* celem strategicznym jest *Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki*. Sektor chemiczny i biogospodarka mają zatem szansę na podjęcie działań edukacyjnych i popularyzatorskich w zakresie swojej branży. Możliwe to będzie poprzez podejmowanie przedsięwzięć w następujących działaniach:

- Działanie 18.3. *Zwiększenie potencjału dydaktycznego uczelni wyższych oraz naukowo-badawczego regionu.*
- Działanie 18.5. *Dostosowywanie systemów kształcenia i szkoleń do potrzeb rynku pracy.*
- Działanie 20.1. *Wspieranie rozwoju edukacji w zakresie nauk matematycznych i przyrodniczych.*

- Działanie 20.2. *Wspieranie wysokospecjalistycznych kierunków kształcenia szczególnie w dziedzinach biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno- -komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych.*
- Działanie 24.3. *Profilaktyka i ochrona zdrowia.*

W ramach kolejnego z wyznaczonych obszarów: *Środowisko i energetyka* za strategiczny cel przyjęto *zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami*; w ramach tego celu przedsiębiorstwa z branży chemicznej i biogospodarki mogą odgrywać wiodącą rolę podczas realizacji zadań w ramach działań tj.:

- Działanie 25.1. *Rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w regionie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych.*
- Działanie 25.2. *Rozbudowa energetycznych i gazowych połączeń transgranicznych oraz analiza możliwości i kosztów wykorzystania gazu łupkowego i ewentualna budowa systemu jego pozyskiwania i przesyłu.*
- Działanie 26.1. *Tworzenie warunków organizacyjnych i finansowych dla transferu wiedzy i innowacji.*
- Działanie 26.2. *Stymulowanie rozwoju przemysłu ekologicznego poprzez tworzenie ekonomicznych i organizacyjnych mechanizmów wsparcia.*
- Działanie 27.2. *Prowadzenie monitoringu zanieczyszczeń środowiska.*
- Działanie 27.3. *Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału ekologicznego wód i związanych z nimi ekosystemów.*
- Działanie 27.5. *Ochrona lasów i obszarów cennych przyrodniczo.*
- Działanie 27.7. *Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem.*
- Działanie 29.2. *Przystosowanie rolnictwa do zmian klimatu.*
- Działanie 30.1. *Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby.*
- Działanie 30.2. *Porządkowanie i tworzenie spójnego systemu gospodarki odpadami.*
- Działanie 31.2. *Poprawa bezpieczeństwa zasilania w energię miast poprzez budowę i modernizację lokalnych instalacji do produkcji energii ze szczególnym uwzględnieniem technologii kogeneracji i poligeneracji oraz wykorzystania OZE.*

W ramach dwóch pozostałych obszarów: *Przestrzeń i transport* oraz *Kultura i dziedzictwo*, rola sektora chemicznego nie będzie wiodąca, jednak zaangażowanie przedsiębiorstw tego sektora jest możliwe (m.in. pośrednio, na przykład poprzez opracowanie odpowiednich technologii preparatów chemicznych neutralizujących negatywny wpływ zmian klimatu na obiekty zabytkowe).

Tym samym wskazać należy, że SRWM zakłada istotną rolę przemysłu chemicznego i biogospodarki w rozwoju województwa mazowieckiego. Należy zatem uznać, że podejście władz Mazowsza do innowacji i rozwoju regionu ma charakter kompleksowy, opierający się o szereg dokumentów o charakterze strategicznym, które są ze sobą spójne i komplementarne wobec siebie.

6. Wnioski i rekomendacje

6.1. Słabe i mocne strony systemu zarządzania Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza

Analiza *Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku* pozwala na wskazanie licznych mocnych stron dokumentu. Podstawową zaletą Strategii jest prawidłowe zdiagnozowanie obszarów największym potencjale endogenicznym oraz określenie potencjału innowacyjnego regionu i ośrodków subregionalnych. Cechę tę podkreślono w *Raporcie nr 1 na temat wsparcia innowacyjności i przemysłu chemicznego w kontekście aktualnego stanu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 r.*, sporządzonym na potrzeby realizacji niniejszego zadania.

Za kolejny istotny mocny element Strategii, należy uznać wspomniany już wysoki poziom zaangażowania interesariuszy na wszystkich etapach zarządzania dokumentem. Dodatkowym elementem, który został wypracowany przez Instytucję Zarządzającą RIS jest spójność i komplementarność działań podmiotów zaangażowanych w zarządzanie Strategią. Tym samym, na Mazowszu doszło nie tylko do formalnego wskazania interesariuszy, ale także do wprowadzenia systemu mającego umożliwić szeroki i realny wpływ podmiotów na opracowywanie, aktualizację, wdrażanie i monitorowanie Strategii. Co istotne dla interesariuszy i społeczności lokalnych, gremia interesariuszy są otwarte i dostępne oraz działają w sposób jawny, co pozwala na przejrzystość podejmowanych przez nich działań.

Ponadto, na zwrócenie uwagi zasługuje elastyczność Strategii. Przyjęcie inteligentnych specjalizacji w formie załącznika do dokumentu powoduje, że w przypadku aktualizacji i ewentualnego poszerzenia obszarów inteligentnej specjalizacji np. o nowe priorytetowe kierunki badań nie jest konieczna aktualizacja całej Strategii.

Priorytetyzacja i uszczegółowienie obszarów podejmowanych działań, poprzez sporządzenie *Priorytetowych kierunków badań*⁴⁰, *Programu wdrożeniowego na lata 2016-2017 dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku*⁴¹ oraz ich regularna aktualizacja oraz przeprowadzanie ewaluacji i bieżące monitorowanie Strategii za pomocą SMERIS świadczy o kompleksowym podejściu do problematyki, powoduje także, że dokument odpowiada rzeczywistym potrzebom regionu oraz interesariuszy.

Wskazane zalety nie mogą jednak przysłonić faktu, że system zarządzania Strategią posiada także słabe strony. Wśród najistotniejszych należy wskazać na brak istnienia kompleksowej polityki wsparcia sieci współpracy, m. in. klastrów. Proces klastrowania jest procesem oddolnym, opartym o powiązania międzyludzkie, a nie instytucjonalne; z tej przyczyny należy zastanowić się nad pełnym wykorzystaniem możliwości wynikających z już istniejących uregulowań w celu wsparcia klastrów i sieci współpracy podmiotów z branży chemicznej i biogospodarki. Problematyka klastrów i sieci współpracy została ujęta w Strategii, w pierwszym i (częściowo) drugim celu strategicznym. Istnienie tak szerokich uregulowań o charakterze strategicznym powoduje, że nie jest konieczne tworzenie zrębów polityki klastrowej, gdyż te zostały już określone. Istnieją zatem fundamenty niezbędne do procesu klastrowania podmiotów, tym samym, wsparcia procesów innowacyjności i przedsiębiorczego

⁴⁰ *Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego wersja 1.0, Warszawa 2016; Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego, wersja 2.0, Warszawa 2017.*

⁴¹ *Program wdrożeniowy na 2015 r. dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku Warszawa 2015, załącznik do uchwały Nr 433/32/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 kwietnia 2015 r.; Program wdrożeniowy na lata 2016-2017 dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku, załącznik do uchwały nr 693/242/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 maja 2017 r.*

odkrywania poprzez uniezależnienie współpracy od źródeł finansowania. Prowadzone badania potwierdziły bowiem, że duża część inicjatyw klastrowych rozpadła się po zakończeniu realizacji projektów zakładających taką współpracę. Ponadto, duża część klastrów i sieci współpracy, które funkcjonują, charakteryzuje się niskim poziomem dojrzałości organizacyjnej.

Nowe projekty są. ale dzisiejsza współpraca nie opiera się na działalności instytucjonalnej, a na powiązaniach osobowych.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Kolejny słaby element systemu zarządzania Strategią stanowi brak spójnej kampanii informacyjno-promocyjnej skierowanej do grup docelowych, pomimo istnienia Planu Komunikacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza, dlatego też konieczne jest podjęcie spójnej akcji promocyjno-informacyjnej oraz działań szkoleniowych dla przedsiębiorców w tym zakresie.

Przedsiębiorcy nie mają bladego pojęcia, czego region od nich chce, tzn. po co mają przychodzić i tworzyć grupę, nie widzą żadnej wartości dodanej, dlatego to powinno działać się przez klastry. (...) ważne jest wypracowanie strategii: co przedsiębiorca ma z tego, że jest na Mazowszu? I co może dać ostatecznie Mazowszu? Bo to działa w dwie strony.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Przywołana wypowiedź pozwala zauważyć, że pomimo znacznego rozwoju idei klasteringu w Polsce, w dalszym ciągu polskie klastry są niewielkie i jest ich stosunkowo niewiele w porównaniu do państw Europy Zachodniej. Analizowane w niniejszym opracowaniu klastry cechują się stosunkowo niewielką liczebnością; największy spośród badanych – Mazowiecki Klaster Chemiczny – zrzesza 114 podmiotów. Dla przykładu, w Niemczech, prócz niewielkich klastrów, zrzeszających ok. 30-40 podmiotów, funkcjonują sieci liczące po kilkaset, do nawet 600 podmiotów⁴². Tym samym priorytetem powinno być budowanie kolejnych powiązań w ramach już istniejących klastrów tak, by doprowadzić do większej koncentracji i integracji podmiotów.

Przedsiębiorcy wskazywali na niski poziom kapitału społecznego, co utrudnia budowanie powiązań pomiędzy firmami. Wskazali, że podniesienie jego jakości stanowi warunek *sine qua non* by współpraca, w tym współpraca w dziedzinie innowacji, miała szansę się rozwinąć. Pozytywnym przykładem w tym względzie są klastry, które poprzez tworzenie powiązań niepolegających na konkurencji, a opartych na współpracy i wzajemnym uzupełnianiu się, osiągnęły sukces.

Klastering zaczął wychodzić, bo menadżerowie klastrów po prostu się lubią, przedsiębiorcy niestety mogą płotem ze sobą graniczyć przez miedzę i nigdy ze sobą nie rozmawiać. Niestety, jest bardzo niski kapitał społeczny i zaufanie społeczne, zadaniem regionu jest to, aby ci ludzie się wzajemnie „polinkowali”. Czasami pieniądze nie musimy wyklądać: trzeba stworzyć platformę działań.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

⁴² <https://www.clusterportal-bw.de> (dostęp: 29.05.2018).

6.2. Działania poprawiające zarządzanie Regionalną Strategią Innowacji dla Mazowsza

Respondenci, z którymi przeprowadzono badania na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu wskazywali na szereg działań, których podjęcie sprzyjałoby poprawie wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji oraz rozwojowi branży chemicznej i biogospodarki.

Głównym postulatem respondentów było położenie większego nacisku na współpracę pomiędzy menagerami oraz firmami. Współpraca taka mogłaby się odbywać poprzez organizację wizyt studyjnych, co pozwoliłoby na wzajemne poznanie swoich potencjałów. Sprzyjałoby to podejmowaniu dalszych wspólnych kroków i realizacji wspólnych przedsięwzięć rozwojowych, poprzez wzajemne poznanie swoich potencjałów.

Respondenci wskazywali także na konieczność wsparcia start-upów i młodych firm, które często mają innowacyjne pomysły, jednak brak im środków na ich realizację. Nacisk na wsparcie start-upów powinien nastąpić na bardzo wczesnym etapie – powinno się wspomagać nie tylko rynek pracy, ale także szkolnictwo wyższe, które często jest kuźnią innowacyjnych pomysłów. W celu realizacji postulatów najistotniejsze jest wsparcie współpracy pomiędzy nauką i biznesem oraz nacisk na współpracę międzysektorową, co może zaowocować wprowadzaniem do gospodarki innowacyjnych, niespotykanych dotąd rozwiązań. W tym kontekście podstawą jest jednak stworzenie odpowiedniego, sprzyjającego innowacji środowiska prawnego dla podmiotów z branży chemicznej.

Respondenci wskazywali ponadto, że obecnie sektor chemiczny na Mazowszu, mimo swego potencjału, w dalszym ciągu jeszcze jest sektorem odtwórczym, dlatego też, w celu zmiany tej sytuacji, konieczne jest wsparcie w szerszym niż dotychczas zakresie, przedsięwzięć, które zmierzają do innowacyjności, a są bardzo ryzykowne pod względem finansowym. Dzięki takiemu działaniu możliwy będzie bardziej prężny rozwój, zaś w regionie stworzone zostaną warunki do działalności innowacyjnej i unikatowej w skali światowej.

7. Oczekiwania wobec współpracy międzyregionalnej

Przeprowadzone badania pokazały, że respondenci posiadają liczne oczekiwania wobec współpracy międzyregionalnej, niemniej jednak, obecny jej stan oceniali pozytywnie.

Respondenci wskazywali, że konieczne jest stworzenie polityki zarządzania współpracą międzyklastrową, gdyż obecnie, pomimo chęci nawiązywania przez przedsiębiorców współpracy, możliwości jej podejmowania są nieustrukturalizowane, a przez to zahamowany jest rozwój współpracy międzyregionalnej. Zaakcentowano w ten sposób konieczność podjęcia działań w warstwie legislacyjnej na szczeblu centralnym. W Polsce nie istnieje bowiem odrębny akt prawny regulujący działanie klastrów, niemniej tematyka ta znajduje zainteresowanie u władz centralnych, które prowadzą działania regulujące w zakresie współpracy i inicjatyw klastrowych⁴³. Wspomniany przez beneficjentów brak ustrukturalizowania funkcjonowania klastrów należy zatem tłumaczyć jako niską świadomość roli i funkcji klastrowania oraz niską dojrzałość organizacyjną przedsiębiorstw do podejmowania takiej współpracy.

Respondenci największy nacisk kładli na stworzenie systemowych rozwiązań dla polityki klastrowej na Mazowszu. Wskazywano, że podmioty działające w ramach klastrów działają bardzo prężnie i inicjują bardzo dużą liczbę działań, tworzą dobre praktyki, a działania są realizowane zarówno na szczeblu

⁴³ <http://www.pi.gov.pl> (dostęp: 29.05.2018).

krajowym, jak i międzynarodowym. Tym samym, klastry stają się narzędziem wdrażania w życie przedsiębiorstw inteligentnych specjalizacji.

Klastry wymuszają na nas [na przedsiębiorcach] pewne działania, jest ich kilka i są dokładnie emanacją inteligentnych specjalizacji.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Ponadto przedstawiciele funkcjonujący w ramach klastrów i sieci współpracy wskazywali, że udział w przedsięwzięciach realizowanych przez sieci współpracy, wzmacnia ich pozycję na rynku, zaś samo przedsiębiorstwo jest postrzegane jako kreator współpracy międzyregionalnej.

Jesteśmy uczestnikiem współpracy, bierzemy udział w szeregu projektów międzynarodowych, jesteśmy partnerami i liderami projektów... Mam wrażenie że jesteśmy kreatorami tej współpracy międzyregionalnej.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Wskazywano ponadto, że współpraca w ramach klastrów i współpraca międzyregionalna rozwija się zgodnie z oczekiwaniami jej uczestników. O dynamicznym charakterze i prężnym rozwoju w tej kwestii świadczą wypowiedzi badanych przedstawicieli odnośnie absorpcji środków zarówno z Funduszy Europejskich, jak i krajowych.

Absorpcja środków z Unii Europejskiej i krajowych jest tak duża, że, co obserwuje się na Mazowszu, tych pieniędzy brakuje. My byśmy sobie znaleźli partnerów do tej współpracy, tylko po prostu już się wyczerpują źródła finansowania.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

W kontekście przywołanej opinii, należy wskazać na problem niskiego poziomu świadomości niektórych spośród respondentów na temat możliwości pozyskania finansowania. Podmioty uczestniczące w klastrach i sieciach współpracy są bardzo aktywne w pozyskiwaniu środków, jednak ma to miejsce głównie na poziomie krajowym. Respondenci rzadko wskazywali bowiem na ubieganie się o środki znajdujące się z poziomu Komisji Europejskiej, w znacznej mierze bazując na środkach z regionalnego i z krajowych programów operacyjnych.

Przedstawiciele badanych podmiotów zwrócili także uwagę na ograniczenia finansowe, które często, pomimo istnienia woli współpracy, uniemożliwiają bądź utrudniają jej realizację.

[Potrzebne są] ułatwienia prawne, chociażby więcej pieniędzy na narzadzanie klastrami związanymi z przemysłem chemicznym (...). Pożądane jest w społecznych programach unijnych partnerstwo z klastrami: punkty za to są, natomiast nie ma programów sensu stricto dedykowanych rozwojowi różnych usług i łańcuchów wartości w klastrach.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Zdaniem badanych, dobrym pomysłem byłoby dofinansowanie działań z tego zakresu, m. in. poprzez współfinansowanie przez województwo udziału przedsiębiorców w targach branżowych. Wskazywano, że udział w tego typu wydarzeniach stanowi znaczne obciążenie dla przedsiębiorstw starających się

wdrażać innowacyjne rozwiązania, zaś spotkania takie stanowią dużą wartość dodaną dla przedsiębiorców, co bezpośrednio stanowi korzyść dla regionu, w którym ci przedsiębiorcy działają. Instrumenty tego typu istniały jednak w ramach RPO WM, zaś ubiegać się o nie mogły grupy przedsiębiorstw. Brak udziału klastrów w konkursach tego dotyczących może być efektem niewystarczającego poziomu rozwoju współpracy organizacyjnej pomiędzy przedsiębiorstwami zrzeszonymi w ramach tych sieci współpracy.

Respondenci wskazali także, że w celu wzmocnienia współpracy międzyregionalnej, w proces decyzyjny powinien być zaangażowany nie tylko szczebel kierowniczy, ale również szeregowi pracownicy, bowiem jako osoby bezpośrednio uczestniczące w realizacji projektów są oni w stanie najpełniej określić potrzeby, wyzwania i bariery, z którymi spotykają się w swojej codziennej pracy.

Wobec współpracy międzyregionalnej oczekiwano także większego zaangażowania instytucji otoczenia biznesu, które pomogłyby przedsiębiorcom, zwłaszcza posiadającym małe firmy, obrać odpowiedni kierunek rozwoju. Pomoc taka, przede wszystkim na początku działalności takich firm, mogłaby lepiej ukierunkować ich wizję i politykę rozwoju, a co za tym idzie, priorytety podejmowanych działań. Wskazywano, że priorytetowo jest traktowany obszar metropolitalny Warszawy. Respondenci byli zdania, że należy podjąć działania zmierzające do zachęcenia przedsiębiorstw z pozostałej części województwa do nawiązywania współpracy międzyregionalnej.

Ważne jest wyznaczenie odpowiednich destynacji, regionów kluczowych i pokazanie świata naszym instytucjom, bo mazowieckie to nie tylko Warszawa, przeważnie gracze regionalni nie są zinternacjonalizowani, to dotyczy też sektora B+R, naukowcy jeżdżą pomiędzy uczelniami, ale ważne jest, aby także kontaktowali się z firmami.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Respondenci wskazali także, że Mazowsze zaczyna być wykluczane w realizowanych projektach, co paradoksalnie może stać się szansą dla współpracy międzyregionalnej. Posiadane kompetencje uczelni wyższych, wynikające z dotychczas realizowanych przedsięwzięć oraz z zakresu współpracy międzyregionalnej i współpracy nauki z biznesem spowodować mogą, że podmioty z innych województw mogą być zainteresowane nawiązaniem współpracy z uczelniami z Mazowsza. Niemniej, wskazywano, że region powinien również aktywnie działać na rzecz nawiązywania współpracy.

Region powinien trochę wyjść na zewnątrz, a nie zapraszać jedynie do siebie. W projektach Mazowsze zaczyna być wykluczane: to jest fakt, i tym samym umocni to współpracę regionalną. Inne regiony będą lgnęły do nas tylko i wyłącznie z racji naszych kompetencji, nawet, jak podmioty będą zlokalizowane w innych regionach.

Przedstawiciel jednostki badawczej biorący udział w wywiadzie CATI

Wśród badanych przedstawicieli pojawiły się także głosy jednoznacznie pozytywnie oceniające współpracę międzyregionalną.

Szczerze mówiąc, współpraca jest teraz fenomenalna, region daje wsparcie przez listy intencyjne, a projekty są generowane. Trzeba by pomyśleć

*o większej liczbie osób, które generują pomysły i je dystrybuują w regionie,
troszeczkę brakuje osób które się tym zajmują.*

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Zaprezentowana entuzjastyczna opinia dotycząca oceny współpracy międzyregionalnej wskazuje, że podejmowane przez województwo działania są postrzegane przez ich odbiorców jako przydatne. Badani przedstawiciele wskazywali również, że województwo mazowieckie należy do Europejskiej Sieci Regionów Chemicznych (European Chemical Regions Network, ECRN), jednak nie wykorzystuje w pełni możliwości związanych z członkostwem w tym gremium. Z tego względu należałoby wzmocnić aktywność województwa mazowieckiego tak, by region i jego potencjał zostały dostrzeżone na forum ECRN.

Wskazano również, że potrzebne są działania informacyjno-promocyjne, które będą promowały zarówno region, jak i współpracę międzyregionalną. W tym kontekście zwracano także uwagę na środki publiczne, których pozyskanie wiąże się z długą i skomplikowaną procedurą. Z tego względu, w opinii respondentów, należałoby wprowadzić preferencyjne warunki dla podmiotów z branży chemicznej i biogospodarki w zakresie pozyskiwania środków, obejmujące np. ułatwienia procedury ubiegania się o dofinansowanie czy profilowane konkursy.

(...) Ważne jest wypracowanie strategii: co przedsiębiorca ma z tego, że jest na Mazowszu? I co może dać ostatecznie Mazowszu? Bo to działa w dwie strony. Środki publiczne są trudno dostępne, bardzo długo czeka się na ocenę⁴⁴, jest to długotrwały proces oparty na braku zaufania dla przedsiębiorców, narzędzia aplikacji są trudne, trudne jest zrozumienie „dlaczego tak to działa”, a jak jest pomysł, to brakuje osoby, która umiałaby połączyć różne działania w obszarach.

Przedstawiciel przedsiębiorstwa z branży chemicznej biorący udział w wywiadzie CATI

Reasumując, badane podmioty posiadają liczne oczekiwania względem współpracy międzyregionalnej i jej rozwoju. Niemniej, współpracę tę w odniesieniu do podmiotów z obszaru Mazowsza należy uznać za efektywną. Liczne oczekiwania wiążą się z dynamiką działalności i rozwoju mazowieckiego przemysłu i nauki, co skutkuje wysokim poziomem oczekiwań w analizowanym temacie.

⁴⁴ Dot. projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej [przyp. red.].

8. Bibliografia

1. Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego wersja 1.0, Warszawa 2016;
2. Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego, wersja 2.0, Warszawa 2017;
3. Priorytetowe kierunki badań w ramach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego, wersja 3.0, Warszawa 2018;
4. Program wdrożeniowy na 2015 r. dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku, Warszawa 2015, Załącznik do uchwały Nr 433/32/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 7 kwietnia 2015 r.;
5. Program wdrożeniowy na lata 2016-2017 dla Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku, Załącznik do uchwały nr 693/242/17 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 16 maja 2017 r.;
6. Raport z konsultacji społecznych projektu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza 2014-2020 wraz z inteligentną specjalizacją regionu 27 lutego – 3 kwietnia 2014, Warszawa 2014;
7. Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. System wspierania innowacyjności oraz inteligentna specjalizacja regionu, Warszawa 2015, załącznik do uchwały nr 23/15 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 16 marca 2015 r.;
8. Regulamin Mazowieckiej Rady Innowacyjności;
9. Regulamin prac grup roboczych ds. inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego.
10. Statut Mazowieckiego Klastra Efektywności Energetycznej i Odnawialnych Źródeł Energii;
11. Statut Agencji Rozwoju Mazowsza S.A. (tekst jednolity na dzień 16 kwietnia 2013 roku), przyjęty uchwałą nr 1/2013 Zarządu;
12. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze, Załącznik do uchwały nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r.

Strony Internetowe:

1. <http://www.agrobiocluster.pl/>
2. <http://www.armsa.pl/>
3. <http://www.clusterportal-bw.de/>
4. <http://www.innowacyjni.mazovia.pl/>
5. <http://www.klasterchemiczny.com/>
6. <http://www.klasterodpadowy.com/>
7. <http://www.mae.com.pl/>
8. <http://www.mpnt.pl/>
9. <http://www.pi.gov.pl/>
10. <http://www.pppt.pl/>

Załącznik - Charakterystyka interesariuszy

1. Podmioty publiczne

Nazwa instytucji: Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	
Opis głównych zadań i kompetencji / Rola we wdrażaniu Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do roku 2020 (w punktach): <ul style="list-style-type: none">– Pełnienie funkcji Instytucji Zarządzającej RIS Mazovia;– Opracowanie i aktualizacja Strategii;– Wdrażanie Strategii;– Prowadzenie Monitoringu i ewaluacji wdrażania Strategii;– Koordynacja Inteligentnych Specjalizacji Mazowsza;– Moderacja spotkań z interesariuszami.	
Dane kontaktowe: Imię i nazwisko: Piotr Dylewski Stanowisko: Główny Specjalista w Wydziale Rozwoju i Zarządzania Regionalną Strategią Innowacji Adres: Al. Solidarności 61, 03-402 Warszawa Numer telefonu: 022 59 79 952 Email: piotr.dylewski@mazovia.pl Strona www: https://www.mazovia.pl/	

2. Sieci współpracy podmiotów i klastry

Nazwa organizacji: Mazowiecki Klaster Chemiczny		 MAZOWIECKI KLASTER CHEMICZNY	
Typ organizacji: ☐ Nieformalna sieć podmiotów bez osobowości prawnej • Sieć finansowana z projektów / klaster bez osobowości prawnej ☐ Sieć podmiotów / Klaster finansowany ze środków członków z osobowością prawną			
Sposób finansowania ☐ opłaty członkowskie ☐ środki publiczne ☐ dochody z własnej działalności ☐ inne tj.			
Struktura organizacji / Członkowie: Członkowie założyciele: Płocki Park Przemysłowo – Technologiczny S.A., Agencja Rozwoju Mazowsza S. A., Fabryka Substancji Zapachowych "Pollena-Aroma" Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo CHEMTECH, COBRO - Instytut Badawczy Opakowań, Instytut Chemii Przemysłowej, Instytut Przemysłu Organicznego, Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Politechnika Warszawska, Uniwersytet Warszawski oraz Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Organy: Koordynator Klastra (Płocki Park Przemysłowo – Technologiczny S.A.), Rada Członków oraz Komitet Sterujący.			
Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach): <ul style="list-style-type: none"> – Rozwój współpracy nauki z biznesem; – Rozwój współpracy B2B; – Nauka, działalność badawczo-rozwojowa; – Działania zmierzające do internalizacji i promowania działalności klastra; – Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową; – Działania edukacyjne i planowanie strategiczne. 			
Priorytet w dziedzinie innowacji / Obszary badań:			
☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka	
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie? <i>Wprowadzenie na rynek produktu naturalnego otrzymanego metodami ekstrakcji, Innowacyjnego opakowania dla produktu chemicznego, substancji aromatycznej otrzymanej metodami biotechnologicznymi</i>	
Dane kontaktowe: Imię i nazwisko: Agnieszka Zdanowicz Stanowisko: Dyrektor Działu Polityki Miejskiej i Innowacyjności ARM S. A. Adres: Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A. ul. Ignacego Łukasiewicza 39 Numer telefonu: 505-838-053 Email: sekretariat@pppt.pl Strona www: http://www.klasterchemiczny.com			

Nazwa organizacji:

AgroBioCluster

Typ organizacji:

- Nieformalna sieć podmiotów bez osobowości prawnej
- Sieć finansowana z projektów / klastrów bez osobowości prawnej
- Sieć podmiotów / Klaster finansowany ze środków członków z osobowością prawną

Sposób finansowania:

- opłaty członkowskie
- środki publiczne
- dochody z własnej działalności
- inne tj.

Struktura organizacji/Członkowie: Klaster zrzesza przedsiębiorstwa, administrację samorządową, instytuty badawcze i naukowe oraz instytucje otoczenia biznesu – łącznie 64 członków.

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):

- identyfikowanie kompetencji wspólnych członków klastra oraz obszarów współpracy;
- inicjowanie stworzenia produktów posiadających wartość dodaną wynikającą ze wspólnych zdolności produkcyjnych oraz ich komercjalizacja na rynkach krajowych i zagranicznych;
- transfer wiedzy i technologii oraz międzynarodową wymianę doświadczeń;
- budowanie powiązań sektorowych i międzysektorowych pomiędzy klastrem oraz jego członkami, a także ustanowienie synergii z klastrami i sieciami współpracy branż pokrewnych (chemia, kosmetyka, life science, OZE, IT);
- inicjowanie wspólnych przedsięwzięć oraz projektów współfinansowanych ze środków UE, zarówno krajowych jak i międzynarodowych;
- organizację działań promocyjnych, edukacyjnych, szkoleniowych i informacyjnych;
- internacjonalizację działalności klastra i jego członków.

Priorytet w dziedzinie innowacji / Obszary badań:

☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie?
<i>Energia odnawialna</i>

Dane kontaktowe:

Imię i nazwisko: Katarzyna Kowalska

Stanowisko: Wiceprezes Zarządu fundacji UNIMOS

Adres: Izba Przemysłowo-Handlowa Ziemi Radomskiej ul. Rwańska 7 – I p. 26-600 Radom

Numer telefonu: 792 921 900

Email: k.kowalska@AgroBioCluster.pl

Strona www: <http://agrobiocluster.pl>

Nazwa organizacji:

Klaster Gospodarki Odpadowej i Recyklingu

Klaster Gospodarki
Odpadowej i Recyklingu**Typ organizacji:**

- Nieformalna sieć podmiotów bez osobowości prawnej
- Sieć finansowana z projektów / klaster bez osobowości prawnej
- Sieć podmiotów / Klaster finansowany ze środków członków z osobowością prawną

Sposób finansowania:

- opłaty członkowskie
- środki publiczne
- dochody z własnej działalności
- inne tj.

Struktura organizacji / Członkowie: 58 podmiotów, w tym 25 firm, 11 jednostek naukowo-badawczych, 14 firm doradczych, 6 izb i fundacji, związek międzygminny i gmina.

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):

- stworzenie sieci współpracy w obszarze zagospodarowania odpadów przemysłowych i ich przetwarzania,
- wsparcie przedsiębiorczości i innowacyjności w obszarze gospodarowania odpadami oraz tworzenie warunków dla efektywnej komercjalizacji wyników prac badawczych uczelni i jednostek badawczo-rozwojowych,
- wsparcie w zakresie wzrostu konkurencyjności podmiotów należących do sieci wsparcia, wdrażania przez nie innowacji produktowych, organizacyjnych czy procesowych, rozwoju zrównoważonych technologii, kapitału ludzkiego oraz eksportu,
- reprezentowanie podmiotów klastra na zewnątrz, w tym udział w targach, misjach oraz spotkaniach i forach krajowych oraz międzynarodowych,
- promocja działalności klastra oraz jego członków, a także promocja wykorzystania wszelkiego rodzaju odpadów do produkcji wyrobów,
- doradztwo techniczne, technologiczne, prawne i marketingowe, mające na celu wprowadzania na rynek nowych rozwiązań produktowych i technologicznych,
- doradztwo w zakresie pozyskania środków finansowych na rozwój i wdrażanie innowacji dla zrzeszonych w klastrze podmiotów oraz środków na realizację wspólnych projektów.

Priorytet w dziedzinie innowacji / Obszary badań:

☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie? <i>Gospodarka odpadowa</i>

Dane kontaktowe:

Imię i nazwisko: Jolanta Okońska-Kubica
 Stanowisko: Prezes Zarządu Spółki
 Adres: ul. W. B. Głowackiego 4a/15, 25-368 Kielce
 Numer telefonu: 533-649-605
 Email: biuro@klasterodpadowy.com
 Strona www: <http://www.klasterodpadowy.com/>

3. Przemysł

Nazwa firmy: Orlen		
Wskaźniki		
Liczba osób zatrudnionych:	☐ < 10 ☐ 10 to 49 ☐ 50 to 249 ☐ > 250	
Obrót:	☐ max. 2 mln EUR ☐ max. 10 mln EUR ☐ max. 50 mln EUR ☐ powyżej 50 mln EUR	
Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach): <ul style="list-style-type: none">– Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej;– Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych;– Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych;– Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali;– Produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych;– Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną;– Wytwarzanie paliw gazowych; dystrybucja i handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym;– Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami.		
Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań:		
☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie? <i>Działalność wydobywcza i przetwórcza gazu ziemnego i ropy naftowej</i>
Dane kontaktowe: Imię i nazwisko: Stanowisko: Adres: PKN ORLEN S.A., ul. Chemików 7, 09-411 Płock Numer telefonu: Email: Strona www: https://www.ornlen.pl		

Nazwa firmy:

Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny S.A.

PPPT
 PŁOCKI PARK PRZEMYSŁOWO-TECHNOLOGICZNY
Wskaźniki

Liczba osób zatrudnionych:

-
- < 10
-
-
- 10 to 49
-
-
- 50 to 249
-
-
- > 250

Obrót:

-
- max. 2 mln EUR
-
-
- max. 10 mln EUR
-
-
- max. 50 mln EUR
-
-
- powyżej 50 mln EUR

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):

- Administrowanie terenami inwestycyjnymi w Płocku,
- Administrowanie obiektami biurowymi,
- Aktywne poszukiwanie i obsługa inwestorów,
- Działania w obszarze pobudzania innowacji – inkubowanie, akceleracja start-upów,
- Działania w obszarze podnoszenia kwalifikacji firm w okolicach Płocka – działalność szkoleniowa,
- Współpraca z ośrodkami badawczo-naukowymi w celu wymiany wiedzy nt. technologii i możliwości jej zastosowania,
- Poszukiwanie rozwiązań problemów sygnalizowanych przez właścicieli (PKN Orlen oraz Miasto Płock) w zakresie rozwiązań technologicznych.

Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań:
 Specjalne i drobne chemikalia

 Nowe materiały polimerowe

 Biogospodarka

 Gospodarka wodorowa

 Gospodarka CO²
 Inne, jakie?

- *Circular Economy*
- *Specjalne i drobne chemikalia*
- *Petrochemia*
- *Nawozy*
- *Produkty kosmetyczne*
- *Opakowania*

Dane kontaktowe:

Imię i nazwisko: Zbigniew Bednarski

Stanowisko: Prezes Zarządu

Adres: 09-400 Płock, ul. Łukasiewicza 39

Numer telefonu: +48 24 364 03 50

Email: sekretariat@pppt.pl

Strona www: <http://www.pppt.pl>

Nazwa firmy:

Mazowiecka Agencja Energetyczna

Wskaźniki

Liczba osób zatrudnionych:

- < 10
 • 10 to 49
 50 to 249
 > 250

Obrót:

- max. 2 mln EUR
 max. 10 mln EUR
 max. 50 mln EUR
 powyżej 50 mln EUR

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):

- wkład w realizację celów krajowych i regionalnych w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz sprawności energetycznej,
- zrównoważone korzystanie z regionalnych zasobów energii – planowanie i programowanie rozwoju lokalnego,
- kwestie energetyczne na terenach wiejskich – rolnictwo jako dostawca i jako końcowy użytkownik energii,
- trudne zadania energetyczne w rozwijającym się obszarze metropolitalnym wokół miasta stołecznego Warszawa,
- specyficzne problemy energetyczne w powiatowych miastach w regionie,
- promowanie regionu wśród podmiotów inwestujących w energię odnawialną,
- monitorowanie działań związanych ze zrównoważoną energią w regionie.

Obszary działań:

- Energetyka odnawialna,
- Efektywność energetyczna,
- Gospodarka niskoemisyjna,
- Pozyskiwanie funduszy na projekty z zakresu energetyki.

Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań: Specjalne i drobne chemikalia Nowe materiały polimerowe Biogospodarka Gospodarka wodorowa Gospodarka CO² Inne, jakie?

*niskoemisyjne nośniki energii
IoT w dziedzinie energetyki*

Dane kontaktowe:

Imię i nazwisko: Marek Pszonka

Stanowisko: Członek Zarządu

Adres: Bitwy Warszawskiej 1920 r. 3/lok. 300, 02-362 Warszawa

Numer telefonu: +48 22 290 29 42

Email: biuro@mae.com.plStrona www: <http://www.mae.com.pl/>

Nazwa firmy:

Mazowiecki Park Naukowo-Technologiczny
w Płońsku

**Mazowiecki Park
Naukowo Technologiczny**

Park Spółdzielczy w Płońsku

Wskaźniki

Liczba osób zatrudnionych:

- < 10
 10 to 49
 50 to 249
 > 250

Obrót:

- max. 2 mln EUR
 max. 10 mln EUR
 max. 50 mln EUR
 powyżej 50 mln EUR

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):

- zapewnienie transferu technologii pomiędzy nauką a gospodarką;
- rozwój inicjatyw klastrowych, wsparcie przedsiębiorczości, wsparcie innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym i w sektorach powiązanych, czyli związanych z ekologią i z odnawialnymi źródłami energii, biotechnologią i ICT;
- Sam park nie prowadzi badań – jest formą spółdzielni, ale jego spółdzielcami są instytuty naukowe prowadzące badania naukowo-rozwojowe.

Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań:

Specjalne i drobne chemikalia

Nowe materiały polimerowe

Biogospodarka

Gospodarka wodorowa

Gospodarka CO²

Inne, jakie?

gospodarka CO² i specjalne cząsteczki w kontekście chemii i w zastosowaniach spożywczych.

Dane kontaktowe:

Imię i nazwisko: Małgorzata Rudnicka

Stanowisko: Dyrektor

Adres: ul. H. Sienkiewicza 11, 09-100 Płońsk

Numer telefonu: 695265885

Email: małgorzata.rudnicka@mpnt.pl

Strona www <http://www.mpnt.pl>

Nazwa firmy:

Agencja Rozwoju Mazowska S. A.

Wskaźniki

Liczba osób zatrudnionych:

- < 10
 10 to 49
 50 to 249
 > 250

Obrót:

- max. 2 mln EUR
 max. 10 mln EUR
 max. 50 mln EUR
 powyżej 50 mln EUR

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):

- rozwój regionalny oparty na rozwoju kompetencji mieszkańców oraz wsparciu przedsiębiorców;
- realizacja projektów rozwojowych i proinnowacyjnych dla obu grup oraz instytucji (samorządowych i społecznych), które znajdują się na terenie regionu, przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju regionu;
- wspieranie samorządu województwa w realizacji ww. celów.

Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań: Specjalne i drobne chemikalia Nowe materiały polimerowe Biogospodarka Gospodarka wodorowa Gospodarka CO² Inne, jakie?

Branża spożywcza, fotoniczna, IT (gospodarka 4.0.) i budowanie synergii pomiędzy tymi branżami, budowanie mostów i wartości dodanej poprzez ich połączenie.

Dane kontaktowe:

Imię i nazwisko: Agnieszka Zdanowicz

Stanowisko: Dyrektor Działu Polityki Miejskiej i Innowacyjności

Adres: ul. Świętojerska 9, 00-236 Warszawa

Numer telefonu: 022 566 47 66

Email: a.zdanowicz@armsa.pl

Strona www: <http://www.armsa.pl>

4. Uczelnie wyższe i instytuty badawcze

Nazwa instytucji: Instytut Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego		
Liczba ekspertów: trzy grupy stanowisk naukowe, badawcze i inżynierjno-techniczne, razem około 100 osób, w tym blisko 67 osób to pracownicy naukowo-badawczy		
Typ instytucji		Kategoria badawcza
☐ Uniwersytet • Instytut badawczy ☐ B&D obsługiwane przez przedsiębiorstwa przemysłowe		☐ Badania podstawowe ☐ Badania przemysłowe ☐ Eksperymentalne prace rozwojowe
Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach): <ul style="list-style-type: none"> – Badania naukowe, przemysłowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk chemicznych i technicznych; – Komercjalizacja i wdrażanie wyników prac B+R do praktyki przemysłowej; – Opracowywanie analiz i ekspertyz oraz świadczenie usług doradztwa w zakresie chemii i technologii chemicznej; – Współpraca naukowo-badawcza z podmiotami krajowymi i zagranicznymi. 		
<u>Strategiczne obszary działania IChP:</u> <ul style="list-style-type: none"> – Nowoczesne materiały i kompozyty polimerowe; – Recykling i technologie zeroemisyjne; – Elektromobilność – wodorowe ogniwa paliwowe i elektrochemiczne źródła energii; – Technologie biomedyczne, chemia gospodarcza. 		
<u>Dodatkowe obszary badawcze IChP:</u> <ul style="list-style-type: none"> – Elektrochemia stosowana; – Badania właściwości tworzyw sztucznych; – Produkcja pilotowa i niskotonażowa; – Modelowanie procesów technologicznych (ChemCad i podobne); – Ekspertyzy i analizy chemiczne; – Strategie rozwojowe dla branż, surowców i produktów chemicznych. 		
Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań:		
☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie? <i>Gospodarka obiegu zamkniętego</i>
Dane kontaktowe: Imię i nazwisko: dr inż. Paweł Bielski / dr inż. Ewa Śmigiera Stanowisko: Dyrektor Instytutu Chemii Przemysłowej / p.o. Zastępca Dyrektora ds. Badawczych Adres: Instytut Chemii Przemysłowej, ul. Rydygiera 8, 01-793 Warszawa Numer telefonu: 22 633 97 98 / 22 568 22 18 Email: ichp@ichp.pl Strona www: http://www.ichp.pl		

Nazwa instytucji: Politechnika Warszawska		
Liczba ekspertów: profesorowie: 530 osób, adiunkci: 1150 osób, doktoranci: 954 osób		
Typ instytucji		Kategoria badawcza
☐ Uniwersytet ☐ Instytut badawczy ☐ B&D obsługiwane przez przedsiębiorstwa przemysłowe		☐ Badania podstawowe ☐ Badania przemysłowe • Eksperymentalne prace rozwojowe
Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach): <ul style="list-style-type: none"> - Działalność dydaktyczna; - realizacja prac badawczo rozwojowych; - działania ukierunkowane na prace z otoczeniem zewnętrznym; - działania o charakterze wprost kulturowo-społecznym, związane z prowadzeniem inicjatyw typu PW Junior, Bo-Bo Technika, Teatr, Orkiestra. 		
Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań:		
☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie?
Dane kontaktowe: Imię i nazwisko: Marcin Postawka Stanowisko: Zastępca Dyrektora Adres: Centrum Zarządzania Innowacjami i Transferem Technologii Politechniki Warszawskiej, ul. Rektorska 4, 00-614 Warszawa Numer telefonu: 22 234 15 65 Email: marcin.postawka@pw.edu.pl Strona www https://www.cziitt.pw.edu.pl/		

Nazwa instytucji:

Wojskowa Akademia Techniczna

Liczba ekspertów:133 osoby, w tym 92 samodzielnych pracowników naukowych**Typ instytucji**

- Uniwersytet
- Instytut badawczy
- B&D obsługiwane przez przedsiębiorstwa przemysłowe

Kategoria badawcza

- Badania podstawowe
- Badania przemysłowe
- Eksperymentalne prace rozwojowe

Opis głównych zadań i kompetencji / Obszary działań (w punktach):**Nowoczesne materiały fotoniczne:**

- materiały ciekłokrystaliczne – projektowanie, synteza, oczyszczanie, badanie podstawowych właściwości;
- kryształy nieorganiczne, szkła i kompozyty – projektowanie, synteza, badanie podstawowych właściwości;
- złożone struktury półprzewodnikowe – fotodiody oraz niechłodzone i wielospektralne detektory promieniowania elektromagnetycznego;
- fotoniczne struktury światłowodowe – zastosowania niatelekomunikacyjne, sensory.

Materiały niebezpieczne i ochrona przed nimi:

- nowe materiały wybuchowe – technologia, analiza, badania właściwości, modelowanie;
- instrumentalne techniki wykrywania i analizy materiałów niebezpiecznych, w tym przemysłowych i bojowych środków trujących;
- nanoporowate sorbenty węglowe i krzemionkowe - synteza i badanie właściwości adsorpcyjnych.

Materiały konstrukcyjne i wielofunkcyjne:

- badania proszków i spieków metali oraz ultrananoziarnistych stopów metalicznych;
- badania procesów odkształcania stopów;
- technologia intermetalicznych materiałów gradientowych na elementy lekkich osłon balistycznych;
- otrzymywanie i badanie właściwości nanomateriałów do przechowywania wodoru.

Priorytety w dziedzinie innowacji / Obszary badań:

☐ Specjalne i drobne chemikalia	☐ Nowe materiały polimerowe	☐ Biogospodarka
☐ Gospodarka wodorowa	☐ Gospodarka CO ²	☐ Inne, jakie? <i>fotonika</i>

Dane kontaktowe:**Imię i nazwisko:** Prof. dr hab. inż. Jerzy Choma**Stanowisko:** Dyrektor Instytutu Chemii**Adres:** Wojskowa Akademia Techniczna, Wydział Nowych Technologii i Chemii, ul. Gen. W. Urbanowicza 2, 00-908 Warszawa**Numer telefonu:** 261 839 582**Email:** jerzy.choma@wat.edu.pl**Strona www:** <http://www.wtc.wat.edu.pl/>